

4/2012

ZPRAVODAJ O VODĚ

Posouzení efektivity provizorních PPO

Konference Dyjské vodohospodářské dny 2012

Přehrada Bystřička má 100 let

POVODÍ
MORAVY

www.pmo.cz

Obsah

Slovo předsedy dozorčí rady	3
Posouzení efektivity provizorních PPO	4
Zarybňování vodárenských nádrží versus pytláctví	8
Konference Dyjské vodohospodářské dny 2012	10
Drobné vodní toky v oblasti Lanškrouna	12
VI. ročník fotografické soutěže	14
Přehrada Bystřička má 100 let	16
Nové bezpečnostní prvky značení na Baťově kanále	18
Rozhovor s ředitelem závodu Dyje	19
Aktuality ze závodu Dyje	20
Aktuality ze závodu Horní Morava	22
Aktuality ze závodu Střední Morava	25

Zpravodaj vydává: Povodí Moravy, s.p., Dřevořádková 11, 601 75 Brno, IČ: 70890013

email: info@pmo.cz, www.pmo.cz

Registrováno: MK ČR ev. č. MK ČR E 15897, ISSN 1803-666X

Redakční rada: Ing. Jiří Macík, Ing. Michaela Juříčková, Ivana Frýbortová, Mgr. Dušan Kosour, Bc. Gabriela Tomíčková

Grafické zpracování: Pavel Had TVM Produkce

Titulní strana: foto Mgr. Dušan Kosour

Strana 3: Pramen Moravy, foto: Lukáš Urban

4. strana obálky: foto Mgr. Dušan Kosour

Texty neprošly redakční stylistickou úpravou.

Náklad: 1 000 ks, vychází čtvrtletně, rozšiřováno zdarma, vydáno v Brně, prosinec 2012

Protipovodňová opatření jsou velmi důležitou součástí naší činnosti

Vážení zaměstnanci státního podniku Povodí Moravy, milí čtenáři,

máte před sebou závěrečné letošní číslo podnikového Zpravodaje o vodě, které se mimo jiné věnuje problematice budování provizorních protipovodňových opatření a vzájemnému srovnávání jejich různých systémů. Dodavatelé ve spolupráci s pracovníky závodu Horní Morava využili každoroční srážky jezu v Přerově a uskutečnili test spolu s vyhotovením časového snímku, zda jsou moderní provizorní PPO schopna nahradit nejčastěji

používanou metodu, pytle s pískem. Výsledky v podobě přehledných tabulek si můžete prohlédnout hned v úvodu tohoto čísla, stejně jako velmi zajímavý příspěvek o zarybňování vodárenských nádrží v naší správě a problematice pytláctví. V souvislosti se současnou legislativou zůstává například zásadní otázkou při řešení tohoto problému vyčíslení vzniklé škody, tedy zda pouze ekonomicky, či ekonomicky a ekologicky.

Reálná protipovodňová opatření naproti tomu čekají během příštího roku obyvatelé Velkého Meziříčí. Slavnostním poklepem na základní kámen jsme zde v polovině měsíce listopadu zahájili stavbu, která má ochránit zastavěné části města i před takzvanou stouletou vodou a s jejich dokončením se počítá závěrem roku 2013. Součástí opatření budou vedle zvýšení kapacity obou toků například ochranné zdi, rekonstrukce Jeřábkova jezu, likvidace dosavadního jezu nebo úpravy na objektech stávající infrastruktury. Úpravy se dotknou koryta Balinky v délce asi 1,4 kilometru, Oslavu pak stavební práce zasáhnou na dvoukilometrové délce. Zakázku za 170 milionů korun získalo v tendru sdružení firem „PPO Velké Meziříčí“, jehož členy jsou stavební akciové společnosti HOCHTIEF CZ a Metrostav.

Chtěl bych se v tomto úvodníku ještě vrátit

k první z našich letošních konferencí, Dyjským vodohospodářským dnům, které se uskutečnily ve spolupráci s rakouskými vodohospodáři v Břeclavi. Myslím, že jsme se do puntíku drželi článků XI. a XII. Evropské vodní charty. Tedy že hospodaření s vodními zdroji by se mělo provádět v rámci přirozených povodí a ne v rámci politických a správních hranic a že voda nezná hranic a jako společný zdroj vyžaduje rovněž mezinárodní spolupráci. Potěšilo mne v tomto smyslu také konstatování našich zahraničních kolegů, že jsme nasadili vysokou laťku, která se jim bude v příštím roce těžko překonávat.

Je skvělé, že mohu potvrdit za všech okolností vysokou profesionalitu a odbornost celého pracovního týmu státního podniku povodí Moravy. Chci proto věřit tomu, že se nenecháte v budoucnu nikým a ničím znechutit a naše dosavadní výborná spolupráce bude pokračovat i nadále. Úplným závěrem bych Vám všem chtěl poděkovat za práci, kterou jste v letošním roce pro podnik i pro naše partnery odvedli, popřát klidné a radostné vánoční svátky a v roce 2013 pak jen vše dobré Vám i Vaším blízkým.

Jiří Hos
předseda dozorčí rady
Povodí Moravy, s.p.

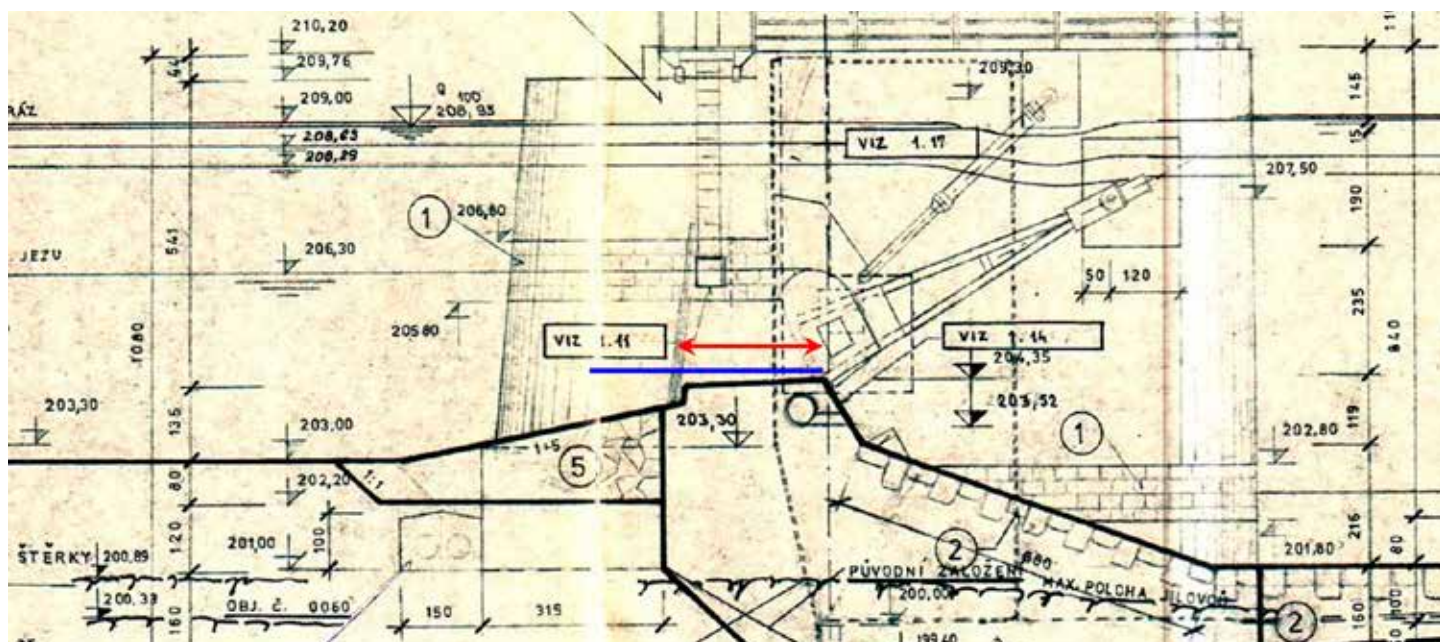
Časový snímek budování provizorních protipovodňových opatření

Dne 24. 7. 2012 se během týden trvajících každoročního cyklu vypuštění nadjezí jezu Přerov, tzv. „srážky“, uskutečnil srovnávací test moderních systémů provizorních protipovodňových opatření (dále jen PRPO) s klasickou, léty ověřenou a doposud absolutně nejčastěji

a ve vzdálenosti 2,5 m od přepadové hrany (na konci zešíkmené korony spodní stavby jezu) bylo vzduť hloubky 36 cm. Rychlost proudění byla odhadnuta na cca 0,5 m/s.

Tento počáteční stav (montáž „do vody“) simuloval zhoršené, nicméně naprosto běž-

strukčním provedením pokryly pouze část širokého spektra v současnosti vyráběných a používaných typů PRPO, byly výsledky jejich časových snímků v porovnání s pytlováním vypovídající. Jako etalon všech srovnání posloužily dvoukomorové pytle s pískem, které byly

používanou metodou PRPO – pytle s pískem, neboli „pytlováním“. Hlavním smyslem tohoto testování bylo zjistit, zda jsou moderní PRPO schopna v plném rozsahu nahradit pytlování a zda je jejich relativně vysoká pořizovací cena dostatečně kompenzována jejich efektivitou, která se projeví jak při samotném budování těchto bariér, tak při jejich opakovaném použití. K tomuto účelu byla zvolena metoda časového snímku, neboli počet osob a doba, která byla zapotřebí pro zahrazení vždy stejného otvoru jednotlivými systémy PRPO s následným přepočtem výstupních hodnot na jednu osobu. Jako hrazený otvor bylo využito právě jezové pole jezu Přerov (Bečva, ř.km 11,440) šířky 16 m, přes nějž v danou dobu protékal průtok cca 2,8 m³/s. Při tomto průtoku byl přepadový paprsek na hraně spodní stavby jezu cca 10 cm

né podmínky, které na rozdíl od montáže „na sucho“ (kdy je PRPO vybudováno ještě před příchodem povodňové vlny), s sebou přináší řadu zásadních úskalí, jako je právě proudící voda a nulová viditelnost podloží díky zakalení. Tato negativa byla částečně kompenzována relativně hladkým betonovým podkladem tělesa jezu, na němž se PRPO montovala, a to hlavně z důvodu potřeby zjištění absolutní těsnící schopnosti PRPO (nulový průsak podloží) a také z důvodu bezpečnosti osob pohybujících se při montáži PRPO v proudící zakalené vodě. K vyhotovení časového snímku se přihlásili dodavatelé systémů WATERGATE a VOP a dále krizový štáb města Olomouce se systémem AQUA BARRIER (ve verzi PALLET BARRIER), který má ve svém vlastnictví. Přestože tyto systémy svými kon-

instalovány díky pracovníkům HZS Olomouckého kraje, který v rámci této akce zorganizoval taktické cvičení jednotek PO se zaměřením na stavbu protipovodňové hráze. Tohoto cvičení se zúčastnily tyto jednotky PO:

- HZS Olomouckého kraje – stanice Přerov
- JSDH města Přerova:
 - Přerov I – Město (JPO III)
 - Přerov V – Dluhonice (JPO V)
 - Přerov VIII – Henčlov (JPO V)
- JSDHO Říkovice (JPO V)
- JSDHO Troubky (JPO III)
- JSDHO Radslavice (JPO III)
- JSDHO Dobručka (JPO V)

Ing. Jiří Zedníček

vedoucí provozního úseku
závod Horní Morava

Popis na místě zaznamenaných parametrů:**1. DOPRAVA**

Kritérium transportních nároků PRPO, které má zásadní vliv na operativnost jeho nasazení a to jak z hlediska času, tak z hlediska terénní průchodnosti transportního vozidla. Škála vozidel byla kompletní, od jednoho osobního vozidla, přes různé kombinace vozidlo-přívěs, až po dvě vozidla nákladní.

2. POČET OSOB

Počet osob provádějící montáž byl plně v kompetenci jednotlivých dodavatelů. Jedinou podmínkou bylo, že se tento počet nesměl po celou dobu montáže a demontáže měnit. Nejnižší zaznamenaný počet osob při montáži byl 5, nejvyšší 30.

3. POČET KONSTRUKČNÍCH PRVKŮ

Čím více je potřebných konstrukčních prvků, tím citlivější je konstrukce PRPO vůči negativním důsledkům lidského faktoru (nedodržení montážního postupu, zapomenutí některých prvků ve skladu, v jiném vozidle atd.) a tím méně se hodí pro operativní použití laickou veřejností. Minimální počet prvků při montáži byl 2 maximální 7.

4. ČASOVÁ NÁROČNOST VÝSTAVBY PRPO

Zaznamenaný celkový čas výstavby PRPO se skládal ze dvou položek, přípravy (na břehu) a montáže (v toku). Ne u všech systémů byla příprava na břehu zapotřebí. V takovém případě se čas přípravy a montáže sčítal.

5. a) PŘÍPRAVA NA BŘEHU

Vybalení všech konstrukčních prvků z vozidla, hrubé sestavení dílců před jejich přenesením do toku atd. U těch systémů, které přípravu na břehu využily se tato doba pohybovala v rozmezí od 3 do 11 minut.

6. b) MONTÁŽ V TOKU

Čas montáže v toku ze počítal od okamžiku vnesení prvního dílu PRPO do vody až do doby ukončení všech prací, a odstoupení osob provádějících montáž od PRPO.

7. ČASOVÁ NÁROČNOST DEMONTÁŽE PRPO

Celkový čas od zahájení demontáže PRPO po naložení jeho posledního kusu na vozidlo.

Odvozené veličiny - porovnání efektivity daného systému PRPO s pytlováním:

Odvozené veličiny (člověkominuty a člověkometry), jimiž byla **rámčově** porovnána efektivita daného systému PRPO jsou již ze svého principu zatíženy chybou, která spočívá v úvaze **jediné teoretické osoby** (neunavitelné a nadlidsky silné), která je schopna pracovat od počátku přípravných prací až do konečného okamžiku montáže PRPO konstantní (rozuměj maximální) rychlostí, což v reálu není možné.

Poznámka: Ani ten nejlehčí presentovaný moderní systém PRPO by nebylo ve výše uvedených podmínkách reálně zbudovat za přítomnosti méně než dvou osob.

Ačkoliv tedy mají tyto odvozené veličiny **pouze orientační charakter**, přesto jsou rozdíly výsledků mezi moderními systémy PRPO a pytlováním natolik veliké (lišící se o řád až dva řády), že si z nich lze odvodit rámcové závěry.

1. TEORETICKÝ ČAS $1 \text{ } \uparrow : \text{ } \uparrow \rightarrow 1 \text{ m} = \text{ } \uparrow \text{ [min]}$

Čas za který by jedna **teoretická** osoba sama postavila hráze délky a výšky 1m. Konstantou je v tomto případě rozměr hráze. Výstupem jsou **člověkominuty**.

2. TEORETICKÁ DÉLKA $1 \text{ } \uparrow : X \text{ [m] PRPO} = 1 \text{ [m]}$

Délka hráze, kterou by jedna **teoretická** osoba sama vybuodovala za stejný čas jako 1m hráze stejné výšky z pytlů s pískem. Konstantou je v tomto případě čas. Výstupem jsou **člověkometry**.

V závislosti na proškolení a připravenosti posádek lze při příštím vyhodnocování obdržet odlišné výsledky.

Tab. 1

změřeno na místě		srovnání naměřených hodnot PRPO s pytlováním		porovnání efektivity daného PRPO s metodou pytlů s pískem (pytlování)	
Metoda PRPO 				Čas za který by jedna teoretická osoba sama postavila hráz délky a výšky 1m. Konstantou je v tomto případě rozměr hráze. Výstupem jsou člověko-minuty.	
doprava		1 osobní auto	2 nákladní automobily	$1 \text{ člověk} : \text{pytlů} \rightarrow 1 \text{m} = \text{čas} [\text{min.}]$	
počet osob		5	30		
počet konstrukčních prvků (KP)		2	4	3	383
příprava (na břehu)	 [min.]	3	204	Délka hráze, kterou by jedna teoretická osoba sama vybudovala za stejný čas jako 1m hráze stejné výšky z pytlů s pískem. Konstantou je v tomto případě čas. Výstupem jsou člověko-metry.	
montáž (v toku)		5		$1 \text{ člověk} : X [\text{m}] \text{ WATER PLATE} = 1 [\text{m}] \text{ pytlů} \text{ bag}$	
celkový čas montáže		8	204		
demontáž		6	22	76	1

Tab. 2

změřeno na místě		srovnání naměřených hodnot PRPO s pytlováním		porovnání efektivity daného PRPO s metodou pytlů s pískem (pytlování)	
Metoda PRPO 				Čas za který by jedna teoretická osoba sama postavila hráz délky a výšky 1m. Konstantou je v tomto případě rozměr hráze. Výstupem jsou člověko-minuty.	
doprava		1 Off - road s vozíkem	2 nákladní automobily	$1 \text{ člověk} : \text{pytlů} \rightarrow 1 \text{m} = \text{čas} [\text{min.}]$	
počet osob		5	30		
počet konstrukčních prvků (KP)		3	4	7	383
příprava (na břehu)	 [min.]	22	204	Délka hráze, kterou by jedna teoretická osoba sama vybudovala za stejný čas jako 1m hráze stejné výšky z pytlů s pískem. Konstantou je v tomto případě čas. Výstupem jsou člověko-metry.	
montáž (v toku)		22		$1 \text{ člověk} : X [\text{m}] \text{ VOP} = 1 [\text{m}] \text{ pytlů} \text{ bag}$	
celkový čas montáže		22	204		
demontáž		13	22	55	1

Tab. 3

změřeno na místě		srovnání naměřených hodnot PRPO s pytlováním		porovnání efektivity daného PRPO s metodou pytlů s pískem (pytlování)	
Metoda PRPO 				Čas za který by jedna teoretická osoba sama postavila hráz délky a výšky 1m. Konstantou je v tomto případě rozměr hráze. Výstupem jsou člověko-minuty.	
doprava		2 dodávky	2 nákladní automobily	$1 \text{ člověk} : \text{pytlů} \rightarrow 1 \text{m} = \text{čas} [\text{min.}]$	
počet osob		8	30		
počet konstrukčních prvků (KP)		7	4	18	383
příprava (na břehu)	 [min.]	11	204	Délka hráze, kterou by jedna teoretická osoba sama vybudovala za stejný čas jako 1m hráze stejné výšky z pytlů s pískem. Konstantou je v tomto případě čas. Výstupem jsou člověko-metry.	
montáž (v toku)		25		$1 \text{ člověk} : X [\text{m}] \text{ WATER PLATE} = 1 [\text{m}] \text{ pytlů} \text{ bag}$	
celkový čas montáže		36	204		
demontáž		22	22	21	1

Doplňkové parametry v nichž lze dále moderní systémy PRPO srovnat s pytlí s pískem:

Parametr	schéma	Stručný popis	★★★★★	★★★★	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Prostorové nároky na skladování, manipulaci a transport		celkový zábor prostoru a vozidel	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Modulová flexibilita		schopnost zahradit jakkoliv široký otvor	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Nároky na odbornou kvalifikaci uživatelů		potřeba proškoleného personálu	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Fyzické nároky na montáž		minimální počet osob pro montáž	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Nároky na technické vybavení při montáži		čerpadla, centrály elektrické nářadí atd.	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Citlivost na poškození plovoucími předměty		lokální protřžení, proražení atd.	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Celková mechanická tuhost		lokální pokles (posunutí) pod břemenem	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Celková stabilita		riziko přelévání vlnami	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
		riziko destrukce při přelívu < 30% h	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
		riziko destabilizace vzlakem	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Dodatečné zvýšení již jednou postaveného a zaplaveného PRPO		přidání vrstvy na stávající konstrukci	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Možnost opakovaného použití těchto prvků při další povodni		odolnost vůči znehodnocení použitím	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Nároky na podloží		hladkost rovinatost porost	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆
Pracnost (složitost) přípravy na nové použití		očistění, usušení, vysypání atd.	★★★★★	★★★★	VOP	★★★	★★	★	☆☆☆☆	☆☆☆☆

Fotodokumentaci z akce připomeneme vzhledem k rozsahu v některém z příštích čísel ZPM.

Zarybňování vodárenských nádrží ve správě PM versus pytláctví

Zarybňování vodárenských nádrží ve správě státního podniku Povodí Moravy je nedílnou součástí činnosti útvaru rybářství. Probíhá každoročně na základě pečlivě sestaveného „zarybňovacího plánu“, který je výstupem z ichtyologických monitoringů prováděných pracovníky rybářství během vegetační sezony i mimo ni. Při těchto průzkumných odlověch je sledována populační dynamika celé obsádky dané nádrže a zároveň i populační dynamika jednotlivých druhů. Tyto údaje jsou následně základními aspekty pro sestavení plánu zarybňování. Zjednodušeně lze říci, že mezi jednotlivými druhy ryb existují potravní vztahy, kterých tento systém zarybňování

spolehlivě využívá. V případě expanze některého z nežádoucích druhů (plotice, perlín, cejn, kapr atd.) je vhodně zvolen predátor v adekvátní velikosti a množství, jehož úkolem je v následujícím období tento populační boom potlačit. Primárně je vhodné se zaměřovat již na ranná stadia těchto nežádoucích druhů a dravé ryby vysazovat již ve stáří jednoho roku. Ovšem tento postup nelze modelově uplatnit na všech lokalitách, jelikož každá nádrž je svým charakterem a rybí obsádkou specifická. Je tedy třeba přistupovat k této problematice i na základě dlouhodobého sledování a individuální zkušenosti.

Doplňování strategických rybích druhů

do vodárenských nádrží je součástí tzv. účelového rybářského hospodaření, jehož cílem je udržení minimálně současného stavu a zároveň snaha o jeho zlepšení. Strategickými rybími druhy jsou myšleny převážně ryby dravé v podobě štiky obecné, candáta obecného, bolena dravého, okouna říčního a sumce velkého. V minulosti byly prováděny pokusy i s introdukcí mníka jednovouseho a hlavatky podunajské, přičemž jejich pozitivní vliv na skladbu rybí obsádky nebyl přesvědčivě prokázán. Podpora dravých druhů, jejichž reprodukce na daných lokalitách není každoročně spolehlivá a tudíž není možno z ní vycházet, je důležitá i z hlediska vysokých ztrát. Biologicky je dáno, že u dravců je všeobecně nižší plodnost a vyšší mortalita juvenilních jedinců. Vysazování mladších věkových kategorií dravců má však výhody především v nižší ekonomické náročnosti, snazší adaptabilitě druhu a vytváření predačního tlaku již na juvenilní stadia nežádoucích druhů.

V konečné fázi poslouží dravá ryba ve věku 3–5 let, jakožto vrcholový predátor potravní pyramidy, pro laboratorní účely k analýze obsahu cizorodých látek. Zpětně pak dle velikosti a výživného stavu k posouzení potravní nabídky, na níž byl predátor v období svého růstu závislý. Negativní stránkou těchto skutečností je fakt, že dravci, přes svoji nezastupitelnou úlohu, jsou zároveň i rybami atraktivními a některé druhy poměrně snadno ulovitelnými. Nelegálním rybolovem dochází k odčerpávání právě větších ryb, které jsou schopné

potlačovat nežádoucí druhy odpovídajících velikostí. Vezmeme-li v potaz, že dravá ryba potřebuje na jeden kilogram vlastní přírůsteku přibližně 5–6 kilogramů ryb potravních (převážně z nežádoucích druhů), snadno si spočítáme, že kupříkladu pětikilogramová štika spotřebuje za dobu přibližně šesti let 25–30 kilogramů těchto ryb ve svůj vlastní prospěch. Z tohoto jednoduchého výčtu je zřejmé, že dravé druhy ryb mají ve vodárenských ekosystémech nezastupitelné místo a je tedy proto kladen zvýšený důraz na jejich doplňování.

Velké ryby, které jsou odčerpávány nelegálním rybolovem, nenachází momentální zastoupení a v případě zvýšeného pytláckého tlaku, může dojít ke zhroucení příznivého stavu. Díky tomu hrozí během následujících

dvou let expanze nežádoucích druhů ryb a následný nárůst jejich biomasy, což může vést z hydrobiologického hlediska k ovlivnění kvality vody v nádrži.

Z výše popsaných důvodů je ochrana rybích obsádek ve vodárenských nádržích nedílnou a důležitou náplní útvaru rybářství. V přenesené působnosti a je pak i na bedrech zaměstnanců těchto vodních děl. Prioritou je zamezení vstupu osob do ochranných pásem I. stupně.

Dne 1. 1. 2010 nabyl účinnosti zákon č. 40/2009 Sb., (trestní zákon). Tato rekodifikace trestního zákona se významně dotkla i rybářského hospodaření. Nově totiž formuluje skutkovou podstatu trestného činu pytláctví a zároveň upravuje výši škody pro jeho posuzování. Rozčleňuje daleko významněji přešupek a trestný čin, nicméně v konečném důsledku to přineslo daleko větší dopad pro subjekty hospodařící s volně chovanými živočichy.

Zásadní otázkou však zůstává vyčíslení vzniklé škody, zda pouze ekonomicky, či ekonomicky a ekologicky. V případě ekonomického vyčíslení způsobené škody se omezíme pouze na hodnotu svaloviny dle cen současného trhu, což by v případě ulovené pětikilové štiky činilo cca 1000,- korun. Vzhledem k nezastupitelnosti a obtížné nahraditelnosti ryby v této velikosti Povodí Moravy, s. p. postupuje ve věci náhrady vzniklé škody nově „výpočtem ekologické újmy“. V tomto výpočtu je zahrnuta nejen cena ryby, ale i např. reprodukční

potenciál (resp. nevzniklé potomstvo), zaniklý biomeliorační efekt daného kusu a samozřejmě doprovodné náklady v podobě dopravy, karantény, ektoparazitologického vyšetření a administrativní práce. V konečném důsledku se pachateli „přestupku“ může snadno stát, že se jedinou ulovenou pětikilovou štikou dosta-

ne přes hranici pěti tisíc, což je spodní hranice pro naplnění skutkové podstaty trestného činu pytláctví.

Optimální by samozřejmě bylo vyloučit pytláctví vůbec, nicméně s ohledem na legislativní normy, které nejsou pro pytláky dostatečně demotivující, je třeba postupovat tímto vymezeným způsobem. V opačném případě hrozí nárůst těchto aktivit na neúnosnou mez, kdy může dojít k významnému narušení rovnovážného stavu vodárenského ekosystému podobně, jak to známe z většiny lokalit využívaných ke sportovnímu rybolovu.

Bc. Roman Konstanz, DiS.
útvár rybářství

Čeští a rakouští vodohospodáři jednali v Břeclavi o spolupráci na hraničních tocích a ochraně vod na řece Dyji

Hospodaření s vodními zdroji by se mělo provádět v rámci přirozených povodí a ne v rámci politických a správních hranic. Voda nezná hranic, jako společný zdroj vyžaduje mezinárodní spolupráci. (Články XI. a XII. Evropské vodní charty).

BŘECLAV – Téměř stovka vodohospodářů z České republiky a Rakouska jednala 7. a 8. září 2012 na dvoudenní konferenci v Břeclavi o spolupráci na hraničních tocích a ochraně vod na řece Dyji. Pilotní společný projekt se týká nejen jednotlivých opatření, ale i zvýšení kvality informací při povodních na jižní Moravě a v Rakousku. Pokud získá dotaci 45 milionů Kč z Evropského fondu regionálního rozvoje, mohl by se uskutečnit v příštích dvou letech.

„Výsledky dosavadní spolupráce odborníků na obou březích řeky Dyje prokazují úspěšnost mezinárodních projektů, financovaných z programu Evropská územní

spolupráce Rakousko – Česká republika 2007 až 2013,“ uvedl generální ředitel Povodí Moravy, s.p. Radim Světlík. Doplnil, že společná součinnost je naplňováním odkazu Evropské vodní charty, schválené Radou Evropy již v roce 1968.

Připomněl již dokončený projekt „Předpovědní povodňový systém Morava – Dyje“, který výrazně zkvalitnil předpovědní a povodňovou službu v soutokové oblasti Moravy a Dyje. V případě povodňové situace totiž přispěje ke včasnému a efektivnímu rozhodování i všem činnostem, potřebných k záchraně lidských životů. Podstatná je

také výrazná eliminace škod na území nejen České republiky, ale i Rakouska a Slovenska. V rámci zmíněného projektu přibývalo na sledovaném území 9 automatických měrných stanic. Se současnými zásahy do stávajících vodních děl se rovněž významně zlepšila manipulovatelnost na pěti vodohospodářských objektech ve prospěch včasné reakce za povodní.

Dokončený projekt zvýšil nejen informovanost v rámci krizového řízení, ale zejména vytvořil podmínky k minimalizaci povodňových škod a vyloučení ztrát na životech občanů. Aktuálně schválený projekt

„Přírodě blízká protipovodňová opatření v soutokové oblasti Moravy a Dyje“ pak vytváří podmínky pro zlepšení průchodnosti vodních toků, ale také zázemí pro zvěř za povodňových situací. Nejde tedy pouze jen o řešení technických otázek. Na konferenci se odborníci seznámí i s dalšími informacemi k problematice kvality vod na hraniční řece Dyji.

Konkrétní obrysy mají již nyní společná opatření, vedoucí ke zlepšení kvality vody ve Vranovské přehradě. Ve studii, která se věnuje ochraně vod na řece Dyji, se počítá například s nasazením aerační lodě k prozdušnění vody zejména v problematic-

kém úseku Bítovské zátoky. Česko-rakouská skupina má také zmapovat množství tzv.

rizikových dřevin ve vybraných úsecích řeky a navrhnout opatření k ochraně vodního díla Znojmo. Zde se totiž při povodních ná-

plavy kumulují a ohrožují bezpečnost hráze.

„Udržení kvality vody v nádrži Vranov je prioritou zejména proto, že je zdrojem pitné vody a zároveň slouží i k rekreaci,“ prohlásil ředitel pro správu povodí (Povodí Moravy, s.p.) Antonín Tůma.

Protipovodňová opatření mají posílit také další měřící stanice. Stanice Červený Hrádek na řece Vápvovce bude mít charakter ultrazvukového čidla, stejně jako v Hardeggu na Dyji. V obci Podhradí nad Dyjí bude zřízeno nové ultrazvukové měření, v Dačicích na Moravské Dyji je pak navržena nová limnigrafická stanice a dále na vodním díle Dešná srážkoměrná stanice. Nový systém bude

napojen na dosavadní, který komunikuje s vodohospodářským dispečinkem státního podniku Povodí Moravy.

Ing. Jiří Macík

vedoucí útvaru vnějších vztahů a marketingu

Drobné vodní toky v oblasti Lanškrouna

Povodí Moravy, s.p., Brno, ZHM Olomouc, provoz Šumperk se stal po zániku ZVHS správcem velké části drobných vodních toků v oblasti Lanškrouna. Existenci, umístění a stav vodních toků a především jejich upravených úseků jsme postupně zjišťovali sami vyhledáváním v dosud neznámém terénu. Pouze v oblasti Lanškrouna na nás takto přešly úpravy drobných vodních toků v počtu 61 o délce 106,790 ř. km. Úpravy těchto vodních toků spočívají v tvrdém liniovém napřímení a stavebním zpevnění buď opevněním koryta dřevěnými plůtky s lomovým kamenem nebo prostým lomovým kamenem, ale nejčastěji různými typy betonových prvků v provedení zatravnovacích tvárnic, nebo plných betonových dlaždic a kvádrů různých velikostí. Tvary koryt jsou zde upraveny lichoběžníkově se sklony břehů pohybujících se v rozmezí 1 : 0,5 – 1 : 2 s častým podstatným zahloubením dna úprav vodních toků a toto zahloubení se později v některých úsecích úprav ještě zvýraznilo činností vody. Typickým rysem úprav je rovněž zvýšená kapacita průtočného profilu (Q_{20} až Q_{50}) a malý podíl nekvalitního stromového břehového porostu s neexistencí dalších doprovodných prvků. Jedná se pouze o technickou krajinu, která je přizpůsobena k co možná největší využitelnosti především pro zemědělskou výrobu. Úpravy vodních toků jsou většinou stále funkční a na některých místech téměř neporušené.

Tyto technické úpravy koryt vodních toků, především napřimováním původních meandrujících koryt, jejich prohlubováním a v návaznosti na to i vyučeným opevňováním se zde nejvíce

prováděly ke konci 20. století. Na okolní údolní nivě a z převzatých podkladů je patrné, že velká část tohoto území byla odvodněna především zemní drenáží, ale i otevřenými melioračními příkopy s periodickým průtokem vody. Tyto úpravy byly prováděny v zájmu rozšíření možností obdělávání větších ploch půdy a taky přímo souvisely s plošným odvodněním pozemků, kdy meliorační hlavníky ústily do upravených vodních toků a přímo diktovaly jejich zahloubení. Důsledkem bylo zrychlení odtoku vody, odnos humózních vrstev zeminy, zvýšení povodňových průtoků a větší škody v níže položených územích. Při takových technických zásazích byly i nevratně zničeny cenné říční, potoční a mokřadní biotopy a výrazně se zhoršily podmínky pro samočisticí procesy ve vodních tocích. Uvedené úpravy vodních toků a meliorační práce byly prováděny i pro následující zcelení polí, a tyto velké celky umožňovaly zemědělcům, aby při jejich obdělávání používali stále se vyvíjející velkou a těžkou zemědělskou techniku.

Ke konci 18. století a v průběhu 19. století část tohoto území značně ovlivnila i stavba železniční tratě Olomouc – Česká Třebová a navazujících přípojných tratí Rudoltice – Lanškroun a Třebovice – Moravská Třebová. Tyto železniční tratě byly dispozičně vloženy do zdejší krajiny, která již byla změněna z původní krajiny a vodní toky a vodohospodářské stavby zde zabíraly značný prostor. Již první stavba železniční trati tento ráz krajiny značně narušila a z části provedla změny i na vodohospodářských stavbách, případně bylo přistoupeno k úplné likvidaci

některých vodohospodářských staveb, aby se umožnilo postavit železniční trať s vhodným umístěním a realizovat její pozdější přestavby.

Již ve vzdálené minulosti byly v údolnicích vybudovány vodohospodářské stavby potřebné pro život zdejších obyvatel, především rybníky a svojí realizací tak částečně přetvořily zdejší původní krajinu i původní silně meandrující vodní toky. V údolní nivě vznikala i středověká osídlení. Nad Poldrem Žichlínek stál středověký dřevokamenný vodní hrad, jehož obyvatelé využívali vodu ke svému životu i obraně. Po ukončení osídlení hrad postupně pustl a byl rozebírán místními obyvateli a o jeho úplnou likvidaci se postarala výstavba železniční trati, která zbylý materiál a především opracované kameny použila jako vhodný stavební materiál.

Jak vyplývá z konfigurace terénu a dobových podkladů, protékaly zdejší potoky v přirozené údolnici a silně meandrovaly celými údolními nivami, do nichž se vlévaly další meandrující drobné vodní toky nižších řádů. Současný stav upravených vodotečí je z hlediska ekologického a vodohospodářského značně nepříznivý. Vysoká průtoková kapacita koryta snižuje retenční potenciál údolní nivy. Technicky upravené koryto významně omezuje stanovištní a druhovou diverzitu území. Nyní, kdy postupně klesá zájem na plné využití pozemků údolní nivy, je možné i vhodné přistoupení k revitalizacím těchto úprav drobných vodních toků.

Drobné vodní toky a jejich upravené části v tomto území přímo vybízejí k revitalizaci, při níž musí dojít především ke změně nivelety vodního toku do pů-

Ideální umělé vyprofilování nového koryta k co možná nejkratšímu návratu do jeho původního tvaru v tomto území

vodní, předpokládané meandrující křivky, snížení zahloubení koryta, odstranění nevhodné stabilizace dna a břehů, odstranění prahových objektů, snížení odtoku a k výsadbě nového ozelenění formou břehových, ale i doprovodných stromových porostů a k úpravě vodních ekosystémů. Pro zdejší krajinu se jeví jako velmi výhodné i doplnění území malými vodními plochami (mokřadů a podmáčených stanovišť), související s přirozenými vodními toky. Musí dojít také k plnému zapojení činnosti člověka, k navrácení vodního toku do vyváženého ekologického systému krajiny úpravou své činnosti v celé údolní nivě. Součástí revitalizace je tedy nutné i nové rozčlenění pozemků vhodných k různým typům hospodaření na půdě -

zemědělským hospodařením v záplavových územích pouze kosenými lučními porosty a oddělení pozemků určených k intenzivní hospodářské výrobě dál od vodních toků, doplnění krajiny remízky, prvky ovlivňujícími odtok vody z krajiny apod. Retenční a akumulaci schopnost nivy se dá podpořit i vytvořením přírodě blízkých prvků. Je to například: obnova říčních ramen, tvorba přírodě blízkých paralelních koryt, budování tůní v nivě toku, revitalizace vlévajících se drobných vodních toků a výsadbou stanovištně vhodných doprovodných dřevin dobře snášejících zamokřené prostředí apod. Takto provedená revitalizace povede k postupné nápravě nevhodně provedených úprav a obnově přirozené funkce vodních ekosystémů a dále po-

vede k zvýšení retenčních schopností krajiny, zvýšení samočisticí schopnosti toku, zvýšení stability vodního režimu snižováním rozdílů extrémních průtoků, velkoplošného odvodnění a nevhodného hospodaření na půdě a v neposlední řadě ke vzniku hodnotného krajinného rázu s vyváženou údolní nivou bez potřeb vysokých finančních nákladů na její stálou údržbu a opravy vodních toků. Podobně přetvořená koryta vodních toků Moravské Sázavy a Lukovského potoka ve vzdutí Poldru Žichlínek, která je součástí uvedeného území již nyní, po několika letech od výstavby vykazují výrazné, výše uvedené efekty zdejší původní krajiny.

Antonín Spáčil

technik provozu Šumperk

Připomenutí fotografické soutěže pravidla VI. ročníku - změna termínu

Pořadatel soutěže:

- Povodí Moravy, s.p. se sídlem
Dřevařská 11, 601 75 Brno

Téma soutěže:

- Voda a potraviny pro všechny

Komu je soutěž určena:

- Všem zaměstnancům PM
a jejich rodinným příslušníkům

Časový harmonogram soutěže:

- termín vyhlášení:
1. dubna 2012
- termín ukončení:
31. ledna 2013
- termín vyhodnocení:
28. února 2013
- termín vyhlášení výsledků:
do 15. března 2013

Specifikace soutěžního materiálu:

- fotografie černobílá i barevná,
- fotografie možno dodat
v elektronické podobě (formát
JPG, TIF, BMP, kvalita minimálně
300 dpi) i vyvolané. V případě
vyvolaných fotografií je stanoven
minimální formát 15 x 21 cm,
- fotografie musí odpovídat
vyhlášenému tématu a být
autorským dílem soutěžícího.

Povinné údaje k soutěžním pracím:

- jméno autora
- název díla
- datum vzniku fotografie (měsíc, rok)
- uvedení názvu vodního toku
a lokality
- kontaktní adresa, e-mail

Adresa pro doručení soutěžních prací:

- Kontaktní osoba: Ivana Frýbortová,
redakční rada Povodí Moravy, s.p.
Dřevařská 11, 601 75 BRNO,
email: frybortova@pmo.cz,
tel.: 541 637 222

Vyhodnocení soutěže:

- proběhne po řádném termínu
ukončení soutěže a bude provedeno
minimálně čtyřčlennou hodnotící
komisí

Zveřejnění výsledků soutěže:

- v 1. čísle podnikového Zpravodaje
roku 2013
- na stránkách www.pmo.cz

Ocenění vítězů:

- Vítězové soutěže, kteří se umístí na
prvním, druhém a třetím místě
a kteří získají cenu redakční rady
a cenu GR, budou o svém umístění
vyrozuměni písemnou formou
a oceněni diplomem a věcnými
cenami, které jim budou předány
v sídle podnikového ředitelství PM
v Brně, případně doručeny poštou na
adresu trvalého bydliště.

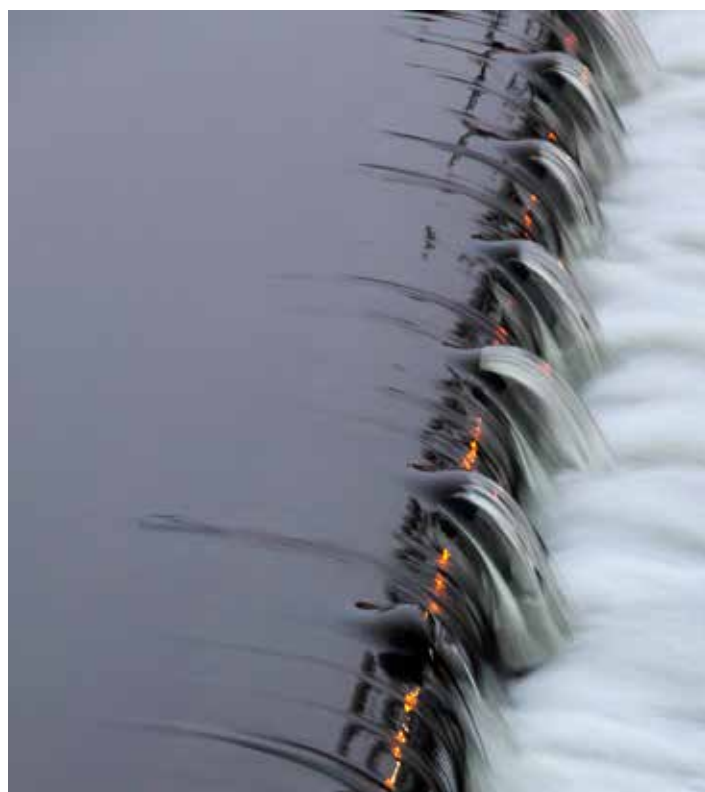
Důležitá upozornění:

- Fotografie zaslané do soutěže musí
být pořízeny v geografické oblasti
spravované PM.
- Fotografie zaslané do soutěže budou
využívány k prezentačním účelům
PM a budou zveřejňovány formou
podnikového Zpravodaje, výroční
zprávy a internetových stránek,
formou posterů a dalších
propagačních materiálů.
- Organizátor soutěže si vyhrazuje
právo na případné změny
v charakteristice a pravidlech
soutěže v závislosti na aktuálně
zjištěných skutečnostech
(např. změna termínu ukončení
či vyhodnocení soutěže apod.).
Na výhru v soutěži není právní
nárok.
- Fotografie musí být autentické.
Dovoleny jsou pouze nezbytné
drobné digitální úpravy a retuše;
koláže, montáže a další výraznější
zásahy pomocí počítačových
programů jsou nepřijatelné.
- Do soutěže nesmí být zaslány
fotografie z minulých ročníků.

Fotografie, které by mohly soutěžit

Autoři: David Novoměstský, Mgr. Dušan Kosour, Ing. Veronika Šimečková.

Přehrada Bystřička oslavila 100 let od dokončení výstavby Dnem otevřených dveří

Přehrada Bystřička v roce 2012 slaví 100 let od dokončení výstavby, při této příležitosti Povodí Moravy, s.p. uspořádalo Den otevřených dveří, a to v sobotu 10. listopadu 2012. O této akci byly předem informace zveřejněny na webových stránkách Povodí Moravy, s.p. a v dalších médiích.

Přehrada Bystřička je jedna z nejstarších vodních nádrží v České republice, byla vybudována v letech 1907-1912. Přehrada byla rekonstruována v 60. letech minulého století a významně v roce 2005 a 2010. Na počátku našeho století byl soubor původních staveb přehrady prohlášen za kulturní památku s tím, že přehrada je mi-

mořárným dokladem technického a architektonicko-urbanistického řešení vodní hodila z počátku 20. století. Tato přehrada si určitě zaslouží zájem široké a odborné veřejnosti, a také z tohoto důvodu Povodí Moravy, s.p. uskutečnilo k oslavě jejich 100 let Den otevřených dveří.

Pěkné počasí přilákalo návštěvníky z blízkého okolí, ale i z poměrně vzdálených míst naší republiky. Široké veřejnosti byla předvedena přehrada zvenku i zevnitř. Zájemci

si mohli prohlédnout zblízka zařízení ve vypouštěcí věži na obtokové štole, strojovnu s MVE pod hrází i injekční štolu pod tělesem hráze a také nově vybudovaný bezpečnostní přeliv pro převedení 10 000leté vody. O zajímavostech i technických údajích vodního díla návštěvníky informovali při prohlídce pracovníci vodního díla a provozu Valašské Meziříčí. Výklad byl zaměřený jak na technická data, tak i na zajímavosti z historie přehrady.

Obrovský zájem návštěvníků předčil večerá očekávání. Během dne navštívilo toto vodní dílo téměř 1 500 lidí. Celá událost probíhala i za velkého zájmu médií, Česká televize natočila pěknou reportáž, přítomna byla i lokální televize a ČTK.

Na závěr můžeme konstatovat, že Den otevřených dveří výrazně přispěl k informovanosti široké veřejnosti o přehradě Bystřička. Spolu s dojmy z prohlídky si odnesli i různé propagační materiály, týkající se tohoto významného vodního díla. Poděkování za plynulost a organizaci celé akce patří především hráznému přehrady p. Lamošovi, jeho zástupci p. Křenkovi, technikovi p. Fígalovi a bývalému zaměstnanci Povodí Moravy, s.p. ing. Hanslianovi, který se ochotně podílí na organizaci všech Dnů otevřených dveří této přehrady svým odborným výkladem.

Ještě bychom chtěli informovat, že v současné době Povodí Moravy, s.p. připravuje publikaci právě k jubilejnímu výročí přehrady, která bude obsahovat velké množství fotografií z období od výstavby až po současnost.

Ing. Pavlína Burdíková

ZHM Olomouc
vedoucí provozu Valašské Meziříčí

Nové bezpečnostní prvky plavebního značení na vodní cestě

Tak, jak je na silničních, železničních či leteckých dopravních cestách nutné dopravní značení, tak i vodní cesta musí být řádně vybavena, tzn. označena plavebními znaky, ve znění plavebních předpisů a zákonů. Vodní doprava rekreační plavby se u nás rychle rozvíjí společně s velikostí plavidel a intenzitou provozu.

Důvodem umístění plavebních značek C2 – „průjezdni výška je omezena,“ vyplynulo z narůstajícího lodního provozu na řece Moravě a Baťově kanále. Označení průjezdni výšky pod silničním mostem přes řeku Moravu v Uherském Ostrohu bylo požadováno společnostmi provozujícími plavbu, soukromými majiteli plavidel na vodní cestě a bylo častou kritikou ze strany kapitánů a vůdců plavidel. Jelikož se jednalo o společenský zájem a především o zvýšení bezpečnosti říční plavby, prověřila po adresné kritice Státní plavební správa pobočka Přerov celou situaci a následně ulo-

žila správci vodní cesty rozhodnutím, označit tuto průjezdni výšku.

Průjezdni výška je za normálních podmínek pod uvedeným silničním mostem dosti omezena stavem hladiny řeky Moravy (most se neklene vysoko nad hladinou) a hodnota se velmi rychle mění v závislosti na průtocích. Regulace výšky plavební hladiny se zde nedá měnit z důvodu existence pevného jezu nacházejícího se bezprostředně pod tímto mostem (cca 500 m). Při zvýšených průtocích v řece Moravě je odhad průjezdni výšky velmi nepřesný, plavidlo je taženo proudem pod mostní konstrukcí a je jen velmi těžce ovladatelné. Možným nárazem do mostní konstrukce jsou ohroženy lidské životy s následným dopadem na materiální škody. Nemale škody lze předpokládat i na mostní konstrukci silničního mostu.

Z výše uvedeného přistoupilo Povodí Moravy, s.p. k realizaci plavebního značení C2 v tomto nebezpečném úseku. Realizací stavebně montážních prací byla tedy dodávka a osazení proměnného zobrazovacího plavebního znaku C2 pro proplutí lodí pod silničním mostem v obci Uherský Ostroh. Bylo tedy nutno zajistit on-line měření výšky plavební hladiny pomocí ultrazvukového čidla, vyhodnotit každou změnu výšky hladiny a přenést ji na proměnnou signalizaci. Proměnnou signalizací se rozumí speciálně upravený plavební znak C2 umístěný z každé strany mostu. Tabule signálního znaku odpovídá Řádu plavební bezpečnosti a má rozměr 1000 x 1000 mm. V tabuli je ve výřezu vsazen proměnný panel s LED podsvíc-

ením o velikosti číslic v proměnném panelu cca 400 mm. Vyhodnocovací zařízení (řídící PCL) pomocí naměřených hodnot výšky hladiny přepočítává a zobrazuje skutečnou aktuální průjezdni výšku. Zároveň tuto informaci odesílá do centrály řízení Baťova kanálu.

Jednou z podmínek proveditelnosti v zadávacím řízení ze strany Povodí Moravy, s.p., bylo dodržení jednotnosti plavebního značení na všech vnitrostátních vodních cestách, s následným odsouhlasením tohoto značení Státní plavební správou (státní dozor ve vnitrozemské plavbě) a Ředitelstvím vodních cest České republiky. Tento upravený bezpečnostní prvek plavebního značení se v současné době nově zavádí (prozatím se instalovaly pouze dva znaky na Labi) a stále se hledá optimální řešení. Po provedených technických a provozních zkouškách a zkouškách viditelnosti ve dne i v noci byl plavební znak s proměnnou hodnotou průjezdni výšky instalován na mostní konstrukci silničního mostu.

Umístění plavebních značek C2 s proměnnou hodnotou průjezdni výšky v reálném čase a s přenosem dat do souboru, který využívá webová aplikace Povodí Moravy, s.p. na svých stránkách, bude mít výrazný vliv na bezpečnost vodní cesty.

Stavba s názvem „Morava, Uherský Ostroh – solární měřič plavební hladiny“ byla hrazena z vlastních prostředků.

Čestmír Daňhel

vedoucí provozu vodní cesty

V tomto čísle opět hovoříme se členy podnikového managementu. **Ředitel závodu Dyje Ing. Jan Moronga** nám mimo jiné přiblížil, jak relaxuje a co živého chová doma v teráriích.

Popíšete nám ve stručnosti, stejně jako ostatní Vaši kolegové, jak jste se dostal k práci v Povodí Moravy?

V našem podniku právě kroutím desátý rok, takže už jen čekám, kdy dostanu přidělené číslo hmotného majetku. Začal jsem pracovat na provozu Brno jako technik, kde jsem od svého povodáckého guru (Ing. Macháčková – Žabská) dostal pořádnou vodohospodářskou nalejvárnu, za což jí patří velké díky. Další zkušenosti jsem získal už jako vedoucí provozu, vedoucí provozního úseku a pár měsíců i jako technickoprovozní ředitel. Ty největší zkušenosti ale člověk získá v terénu a přímo na stavbách. Jako ředitel závodu se tak dostanu k zajímavým stavbám, a to už od jejich vzniku, dále pak přípravě, až po samotnou realizaci. To jsou zkušenosti k nezaplacení. Zpětně je velmi zajímavé porovnávat problematiku samotného provozu a problémy závodu jako celku.

Lidé se odreagují například v divadle, kině nebo ve sklípku. Jak relaxuje ředitel závodu Dyje?

Denně jezdím v autě, takže tento čas vyplňuju poslechem hudby, což je můj velký koníček a při tom velký relax. V autě mám

rozmístěno všude možné desítky cédéček, takže hudbou opravdu žiju. V létě pravidelně vyrážím na nějaký hudební festival, abych do sebe dostal pár desítek decibelů nad hygienický limit a jakmile se mi po dvou dnech vrátí sluch, už se těším plný energie zpět do práce. Mezi mé oblíbence patří populární Pražský výběr, Visací zámek, XIII. Století, Horkýže Slíže, Už jsme doma či brněnská partička Insania, ale nepohrdnu ani hudebním seskupením Krabathor, Törr či Root. Takže opravdu velmi pestré a vybírám si dle nálady. Už mou pětiletou dceru učím texty Wahnoutů, Trabandů či Vypsané fixy. Je nadšená a v dopravních prostředcích se nám to vrací, když všem nahlas zpívá neotřelé texty. Jiným typem relaxu je letní návštěva hor. Jezdíme s rodinou pravidelně do Krkonoš, které už mám prošlapané křížem krážem. Je fantastické dát si 15 km pěšky po hřebenech hor, odpoledne na to saunu či bazén a večer pak pět dvanáctek. Takto relaxuje tělo i mysl a sedm dní na horách hravě strčí do kapsy 14 dní u moře. Stejně nemůžu odjet z domova na delší dobu, protože je na mě závislých dalších zhruba 70 hladových krků.

Je známo, že máte ne úplně běžného chovatelského koníčka, mohl byste nám jej přiblížit?

Chovám sklípkany a okrajově i hady, na ty se specializuje kolega Fína, takže s ním občas na toto téma vedu inteligentní dialogy. Počet pavouků v mém chovu je omezen prostorem v domácnosti. Sice nenápadně chov rozšiřuju, ale když se mi teď naposledy vylíhlo z kokonu dalších 40 mláďat, tak už musím chov redukovat.

Uteklo Vám někdy něco z terária a jak to dopadlo?

Jednou za čas se stane, že mi nějaký mazlíček uteče, to se pak řeší různě a dle

situace. S hledáním uprchlého pavouka mi nadšeně pomáhá celá rodina, a když začínám vyklízet z pokoje i nábytek, tak už se to neobejde bez patřičných poznámek o mém duševním zdraví. Ještě když jsem studoval a bydlel na kolejích, tak se po úniku pavouka z obydlí, radši ihned stěhoval spolubydlíci. Mělo to velké výhody a s hledáním tarantule jsem pak už moc nespěchal. Řešil jsem i ztrátu 2,5 m dlouhé užovky, která si vlezla pod peřinu mému spolubydlíci.

Co považujete na své pracovní činnosti za nejtěžší a jak se s tím perete?

Jako provozák jsem často zuřil, že ředitelství neřeší ten „náš“ nejdůležitější problém. Teď to vidím z jiného pohledu a s odstupem času, a proto se snažím ve všem činnosti provozů podporovat a vždycky mít pro své provozáky dveře otevřené. Provoz je základem našeho podniku a jedním z nejdůležitějších částí organizační struktury. Na to bychom neměli stále zapomínat. Důležitým faktorem úspěšné práce je mít také kolem sebe kvalitní tým lidí. Závod v tomto ohledu prošel mnohými změnami a v současné době můžu říci, že odbornost, spolehlivost a pracovní nasazení je na závodě na vysoké úrovni. Preferuji týmovou práci a přímé jednání a i v tomto jsme udělali kus práce. Rád bych toho tedy využil a všem svým kolegům poděkoval za výbornou spolupráci a vzájemnou podporu.

Ptal se: **Ing. Jiří Macík**

AKTUALITY ZÁVODU DYJE

PRÁCE NA VVT KUŘIMKA

V průběhu listopadu 2012 pracovníci Povodí Moravy, s.p. - provoz Brno prováděli práce na VVT Kuřimka v k.ú. Kuřim dle harmonogramu prací na obnovení průtočného profilu, který byl projednán v září letošního roku při místním šetření se zástupci OŽP Kuřim. Jednalo se o odstranění rákosu, který se v posledních letech silně rozrůstá přes jeho postřik herbicidu, a to v lokalitách Láznisko, ř.km.: 7,815 – 7,937 a u Sokolovny, ř.km.: 8,555 – 8,624. Dále bylo provedeno odstranění náletových dřevin a nánosů u mostu průmyslové zóny, ř.km.: 11,258 – 11,270. V ř.km. 9,100 – 9,150 byla provedena oprava koryta toku s následným opevněním

svahu lomovým kamenem a v řkm 7,314 – 7,380 u křižovatky Moravské Knínice – Kuřim bylo provedeno odstranění sedimentu na původní projektovanou šířku toku. Na provedení prací byla použita těžká mechanizace, a to ve složení 1 x kráčečící rypadlo Menz-Muck a dva nákladní vozy Tatra 815. Kvalita prací provedených pracovníky útvaru servisních činností závodu Dyje především však bagristy Lubomíra Tomance ml. byla pozitivně hodnocena vedením města Kuřim.

Ing. Zdeněk Dočkal
úsekový technik provozu Brno

Výlov rybníka Bažiny

Rybáři ze státního podniku Povodí Moravy loví každoročně rybník Bažiny poblíž Veverské Bítýšky. Napouštění i vypouštění jsou totiž kvůli netěsnosti hráze závislá na hladině vody v sousední Brněnské přehradě. Vypouštění nádrže je tedy možné až při poklesu na zimní hladinu přehrady a naopak napouští se postupně, když jde nahoru i hladina na VD Brno. V souladu s místními opatřeními se zde hospodaří extenzivně, tedy bez přikrmování a produkce je tomu přiměřená. Povodí Moravy, s.p. si zde produkuje násadu kapra

i amura pro další hospodaření a produkci tržních ryb. Jako vedlejší druhy se zde produkují násadová štika, lín a tolstolobik. V letošním roce naši rybáři slovíli z jednotlivých násad 30 q kapra, 8 q amura a 5 q tolstolobika. Celkem 100 kilogramů násadové štiky získal Moravský rybářský svaz pro vysazení do Brněnské přehrady v rámci Opatření na VD Brno.

Ivo Krechler
vedoucí útvaru rybářství

Říčka, Bedřichovice

oprava toku

Účelem prací byla oprava dvou rozsáhlejších břehových nátrží vzniklých za povodňových průtoků v červnu 2010 a uvedení úseku technické úpravy významného vodního toku Říčka v obci Bedřichovice (místní části Šlapanic) do původního stavu. Stavební práce na opravě toku Říčka započaly po výběrovém řízení v září 2012 podle projektové dokumentace projekční složky závodu Dyje. Zhotovitelem se stala firma Stavoprogress Brno, spol. s r.o. Nejprve byla zřízena pří-

jezdová cesta k toku přes polní pozemky, poté byly v nezbytném rozsahu odstraněny porosty z koryta toku a zbytky původního opevnění z melioračních betonových dlaždic. Dále proběhlo sejmutí drnů, vykopání pařezů a odtěžení nánosů. Opevnění svahů bylo provedeno rovnáninou z lomového kamene, část sedimentů byla použita na doplnění prohlubní po pařezech a dosvahování dotčených břehů. Stabilita svahů byla před konečným vysvahováním posílena položením pásů geotextilie. Na závěr byly svahy nad opevněním a přilehlé plochy osety trávou, dotčené pozemky a příjezdová cesta uvedeny do původního stavu a předány jejich vlastníkům. I přes částečnou nepřízeň podzimního počasí převzal správce toku zdárně dokončenou stavbu od zhotovitele koncem listopadu 2012.

Ing. Petr Veselý

referent útvaru TDI závod Dyje

Ing. Robert Spousta

úsekový technik provozu Brno

AKTUALITY ZÁVODU DYJE

NÁDRŽ JEVIŠOVICE ČEKÁ OPRAVA SPODNÍCH VÝPUSTÍ

JEVIŠOVICE – Státní podnik Povodí Moravy postupně vypustil vodní nádrž Jevišovice na Znojemsku. Důvodem je nutná oprava spodních výpustí, které při rostoucím tlaku vodního sloupce zadržované vody prosakovaly více, než je povoleno. Spodní uzávěry jsou přítom na návodní straně hráze a bez vypuštění nádrže tak nelze provést jakoukoli opravu. Přes zimní sezónu dodavatelská firma spodní uzávěry dotěsní a nádrž by se měla opět naplnit z jarních vod 2013. „Po provedených opravách na přehradě Jevišovice a postupném napouštění se objevila netěsnost spodních výpustí,“ popsal ředitel závodu Dyje (Povodí Moravy, s.p.) Jan Moronga. Celou záležitost vyřešili podle něj vodohospodáři s dodavatelskou firmou v rámci reklamčního řízení. „To znamená, že při odstranění závady nevzniknou na straně našeho podniku žádné další náklady,“ ujistil ředitel.

Zvolený technologický postup byl výsledkem jednání mezi objednatel, dodavatelem a technicko-bezpečnostním dohledem vodního díla. Mimořádnou manipulaci musel také schvalovat vodoprávní úřad. Je třeba připomenout, že Jevišovická přehrada je nejstarší moravskou přehradou a zároveň jedna z nejstarších přehrad ve střední Evropě. Na rozdíl od modernějších staveb tohoto typu má jen jednu funkční spodní výpust. Proto se musí při jakékoli větší opravě příslušné technologie počítat i s vypuštěním nádrže. Předpokládaný termín dokončení všech prací je do závěru měsíce března 2013.

Vodní nádrž Jevišovice již nedávno prošla vypuštěním, těžbou sedimentů, opravou břehů a například obnovením tůň pro živočichy. Jednalo se o tzv. akci navrhovatele, což znamená, že veškeré dotace, podklady, projekty a práce zařizovalo město Jevišovice. Povodí Moravy s.p. pak využilo vypuštěné nádrže k nyní reklamované opravě a obnově technologického zařízení spodních výpustí. Letošní napouštění navíc bylo vzhledem k hydrologické situaci velmi pomalé, což se při extrémně nízkém přítoku vody a naopak rekordně vysokých teplotách vzduchu významně projevilo na zhoršené kvalitě vody v nádrži.

Ing. Jan Fišer

TDS, závod Dyje

AKTUALITY ZÁVODU HORNÍ MORAVA

BLATA – OPRAVA OPĚRNÝCH ZDÍ

Akce spočívá zejména v opravě havarijního stavu opěrných zdí v obci Senice na Hané, na vodním toku Blata. Jedná se opět o úsek toku po ZVHS, kde jsme byli ihned po převzetí správy kontaktováni obcí a upozorněni na katastrofální stav opěrných zdí v kombinaci se silným zanesením toku.

V obci Senice na Hané je vodní tok situován mezi dvě souběžné opěrné zdi v dlouhém úseku 423 m. Zahájení stavby vlastních prací se konalo 1. 10. 2012, kdy před zahájením prací předcházelo slovení ryb i zákonem chráněných živočichů živočichů. Dokončení stavby je plánováno na 30. 6. 2013. Účelem celé stavby je oprava havarijního stavu opěrných zdí a jejich součástí – tj. říms a zábradlí. Stávající zdi jsou

vybudovány v roce 1931 a projevuje se na nich jak zub času, tak ne zrovna ideální způsob provedení. Samotná oprava spočívá ve stabilizaci těchto zdí dobetonováním porušených, či úplně chybějících pat zdí, v opravách, či doplnění narušeného zdiva a v rekonstrukci říms i zábradlí. Samotné zdi jsou důležitým prvkem centra obce a lemují komunikace, rodinné domy, obecní pozemky a nemovitosti. V rámci prací je prováděna i těžba nánosů, kdy bude odtěženo 770 m³ sedimentu. Akce byla vysoutěžena za 4 249 262,- korun.

Veronika Mazánová, DiS.
technik provozu Přerov

Podzimní čištění řek zajistili dobrovolníci i správce toku

OLOMOUCKO – Celkem 11 tisíc dobrovolníků ve 222 projektech se zúčastnilo v minulých měsících celostátních dobrovolnických akcí „72 hodin – ruku na to!“. Některé z nich se dotkly i státního podniku Povodí Moravy, například čištění řeky Romzy na Olomoucku. Akci si vzal pod patronát turistický oddíl TOM Tuří 4105 Olomouc a zúčastnilo se jí celkem 43 dobrovolníků od čtyř do 72 let. Správce toku jim poskytl rukavice, pytle a zajistil odvoz získaného materiálu.

„My tyto aktivity velmi vítáme a snažíme se dobrovolníkům vyjít vstříc alespoň zajištěním pracovních pomůcek a likvidací odpadu,“ prohlásil ředitel závodu Horní Morava (Povodí Moravy, s.p.) David Fína.

Dobrovolníci vyčistili koryto řeky Romzy i okolí prameniště. Hromady větví, ale také pneumatiky, jim pomohli odvézt zaměstnanci Povodí Moravy, s.p. Akci chtějí příští

rok zopakovat a vodohospodáři jim opět vyjdou vstříc, stejně jako dobrovolníkům z Prostějovska, kteří se postarali o úklid řeky Hloučely. Ten zajistil Český svaz ochránců přírody, regionální sdružení Iris z Prostějova. Účastníkům se podařilo zbavit odpadků

biokoridor Hloučela od ulice Kostelecká po Tichou v celkové délce 2,7 km. Přes 60 dobrovolníků nasbíralo dva plné přívěsné vozíky odpadu.

Sami vodohospodáři usilovně pracovali na zvýšení kapacity říčních koryt před zimním obdobím. Jen na závodech Horní Morava se podařilo odstranit z řeky Juhyně rozsáhlé náplavy v objemu téměř 1000 m³. Ty se vytvořily v nadjezí a podjezí vodního díla jez Komárno po povodních v roce 2010 a 2011.

Letní povodně z roku 2011 také poškodily břehové opevnění na ploše zhruba 650 m³ a způsobily velké nánosy sedimentů na Moravě v obci Dolní Morava. „V místě už jsme odtěžili přes 450 m³ materiálu, který použijeme k opravám nátrží na březích Moravy,“ uvedl dále David Fína s tím, že stavbaři nyní obnovují kamennou rovnaninu.

Na základě žádostí občanů a ve spolupráci s obcí odstranil správce toku také sedimenty z Ostrovského potoka na Lanškrounsku. Vodní tok byl v majetku bývalé Zemědělské vodohospodářské správy a na jeho šestikilometrovém úseku bylo třeba odstranit z koryta asi 850 m³ sedimentů.

Ing. Jiří Macík
vedoucí útvaru vnějších vztahů a marketingu

Třebůvka, Loštice

– odstranění nánosů

Při velké vodě ($Q_5 - Q_{10}$, tj. cca 80 m³/s) v červnu 2010 došlo v intravilánu obce Loštice ke vzniku povodňových škod, a to zejména vznikem šterkových nánosů v korytě toku, které zásadně zmenšily a omezily kapacitu koryta. V případě dalších zvýšených průtoků v toku by zde hrozilo bezprostřední ohrožení bytové zástavby části města Loštic.

Proto Povodí Moravy, s.p., závod Horní Morava v Olomouci, jako přímý správce významného vodního toku Třebůvka přistoupilo k odstranění této povodňové škody, která vznikly v prostoru lávky pro pěší u levostranného přítoku Podhrádek. Nánosy byly odtěženy v délce 164 m v průměru

do úrovní nivelety dna s tím, že odtěžením nánosů nesmělo dojít k úplnému srovnání dna. Z důvodu, že nánosy nesměly být těženy pod úroveň dna, byla členitost dna zajištěna ponecháním a vytvořením nerovností cca 15-20 cm nad niveletou dna a zachováním prohlubní a tůní. Takový to způsob technického řešení vycházel z požadavku Českého rybářského svazu a orgánů ochrany přírody s ohledem na zachování biodiverzity a biomasy vodního ekosystému.

Celkové množství vytěžených šterkopískových nánosů se pohybovalo ve výši cca 520 m³. Svahy po odtěžených nánosích byly urovnány do sklonu cca 1:3. Břehový porost nebyl téměř pracemi dotčen a zůstal zachován, stejně jako stávající opevnění svahů.

Veškeré práce na odstranění této povodňové škody byly provedeny dodavatelsky, a to v období od 17.8. do 24.9.2012.

Holásek Josef

vedoucí provozu Olomouc

AKTUALITY ZÁVODU HORNÍ MORAVA

JEVIČKA, ÚSTÍ – CHORNICE, OPRAVA TOKU

Při velké vodě ($Q_{20} - Q_{50}$, tj. cca 40 m³/s) v červnu 2010 došlo na významném vodním toku Jevička, v úseku od zaústění do toku Třebůvky po konec katastru obce Chornice, ke vzniku povodňových škod, a

to zejména ke vzniku břehové eroze a pomístně břehových výtrží, které zasahovaly i do zemních ochranných hrází. Veškeré opevnění toku bylo více či méně narušeno nebo zcela odplaveno.

Proto Povodí Moravy, s.p., závod Horní Morava v Olomouci, jako přímý správce významného vodního toku Třebůvka přistoupilo k odstranění této povodňové škody. Během roku 2011 byl tok v délce cca 7,5 km zaměřen a v listopadu 2011 bylo dokončeno zpracování projektové dokumentace. Hlavním účelem akce bylo samozřejmě odstranění následků povodně a zamezení dalšího rozšiřování poruch na toku při následném průchodu velkých vod, dále stabilizace koryta a zabránění vzniku škod na přilehlých ochranných hrázích. Technické řešení opravy koryta toku spočívalo v provedení opevnění poškozených břehů kamenným záhozem (80 – 200 kg) s urovnáním líce a dosypáním nátrží vhodnou zemínou, a to tak, aby nebyl zmenšen projektovaný profil koryta toku. Svahy byly urovnány ve sklonu 1:2.

Veškeré práce na odstranění této povodňové škody byly provedeny dodavatelsky, a to v období od 13.6.2012, kdy bylo zhotoviteli předáno staveniště, do 11. 10. 2012, kdy byla akce zhotovitelem odevzdána a provozem převzata do užívání.

Josef Holásek

vedoucí provozu Olomouc

AKTUALITY ZÁVODU HORNÍ MORAVA

POKRAČUJÍ PRÁCE NA DROBNÝCH TOCÍCH PO ZVHS AKCE: KOZRÁLKA, PRUSINOVICE – TĚŽBA NÁNOSŮ A ZKAPACITNĚNÍ TOKU

Povodí Moravy, s.p. provedlo v měsících srpnu až říjnu 2012 těžbu nánosů a zkapacitnění DVT Kozrálka, nad kterým převzalo správu v rámci transformace ZVHS. Tento drobný vodní tok byl převzat ve velmi špatném a zanedbaném stavu a to jak z hlediska údržby, tak z hlediska budoucí perspektivy vývoje. Měl velmi zanesené koryto a sníženou kapacitu průtočného profilu.

Před samotnou realizací akce byla pracovníky Povodí Moravy, s.p., závodu Horní Morava zpracována projektová dokumentace a byl odebrán vzorek sedimentu, který vyhovoval limitům pro uložení na ostatní plochu. Odtěžený sediment se proto ukládal na uzavřenou skládku ve vlastnictví obce Kostelec u Holešova, kde bude sloužit pro následnou rekultivaci této skládky.

Práce se sestávají z vytěžení sedimentů na požadovanou úroveň profilu, který byl stanoven při fyzickém měření nánosů a z původní projektové dokumentace z roku 1988, která se týkala úpravy DVT Kozrálka v předemném úseku. Součástí prací bylo taktéž zajištění přístupů ke korytu toku a zpětné sanace pozemků a ploch, které byly stavbou dotčeny. Odtěžení nánosů se provádělo přes intravilán obce Prusinovice v ř.km 6,850 – 7,740, tj. v celkové délce 890 m. Práce započaly 14.8.2012 s pomocí mechanizace Povodí Moravy, s.p., provozu Přerov a Olomouc, a byly dokončeny 17.10.2012. Objem odtěžených nánosů přesahoval 1000 m³.

Efektivní pomocník pro boj s nálety – nasazení lesní frézy na VVT Moštěnka v intravilánu obce Čechy

Mezi 19.–22.11.2012 byl v intravilánu obce Čechy nasazen speciální traktor Reform Mouny s lesní frézou a navijákem, aby odstranil porosty dřevin keřového vzrůstu (především obrostlé pařezy vrb) na levém břehu VVT Moštěnky. Tento stroj byl vybrán z důvodu, že je velmi efektivní na větší plochy porostlé keřovou o stromovou vegetací nižších průměrů, ale také na plošnou likvidaci pařezů. Stroj pracuje na principu rotační

frézovací hlavice a odstraňuje celé dřeviny až do úrovně terénu. V rámci akce byly za tři pracovní dny připraveny k osetí a následnému sečení plochy o velikosti cca 8000 m², což je ve srovnání s běžnou technologií časově nesrovnatelné. Zařízení na obdobném principu mohou na základě získané zkušenosti všem provozům doporučit.

David Čížek, DiS.

vedoucí provozu Přerov

Oprava obslužné komunikace kolem VD Luhačovice skončila

LUHAČOVICE – Stavebníci dokončili v uplynulých týdnech opravu obslužné komunikace kolem vodního díla Luhačovice. Její více než dvoukilometrový úsek je propojen s okolní dopravní infrastrukturou. Akce trvala necelý měsíc a vyžádala si finanční náklady ve výši téměř 2,8 milionu Kč. „Dva miliony korun pokryla dotace z rozpočtu Zlínského kraje,“ připomněl generální ředitel Povodí Moravy, s.p. Radim Světlík s tím, že do konce letošního roku dokončí stavbaři ještě rekonstrukci koruny hráze, opravu jejího osvětlení a také opravu vlnolamu na návodní straně hráze.

Na jednotlivých úsecích provedl zhotovitel různé varianty úprav podkladních vrstev, které následně sjednotil vrstvou směsi z asfaltového

betonu. Vzhledem k účelovému využití to byl jediný možný technologický postup opravy stávající vrstvy. Komunikace totiž slouží nejen pro přístup k rekreačním zařízením, ale umožňuje i příjezd udržovací techniky k vodě a využívá se také jako cyklostezka a bruslařská inline trasa.

Všechny popisované akce navazují na předchozí etapu těžby sedimentů ze dna Luhačovické přehrady. Délka opraveného úseku komunikace, poškozené při mimořádné hydrologické situaci v roce 2011, dosahuje 2,3 kilometru a státní podnik Povodí Moravy, s.p. kvůli stavbě mimořádně zpřístupnil korunu hráze i pro motorová vozidla do 3,5 tuny.

Martin Barák

referent útvaru TDS závod Střední Morava

AKTUALITY ZÁVODU STŘEDNÍ MORAVA

OKOLÍ BAŤOVA KANÁLU OZDOBÍ ŠEST UNIKÁTNÍCH DŘEVĚNÝCH SOCH

Baťov kanál získá v blízké době originální výzdobu. Podél plavební cesty vyrostou šest unikátních dřevěných plastik ve velikostech 70 centimetrů až dva metry, které poslouží k propagaci celého regionu. Projekt vznikl ve spolupráci se státním podnikem Povodí Moravy a náklady 400.000 Kč pokryje program Leader ČR prostřednictvím MAS (místní akční skupina) Strážnicko.

STRÁŽNICE – Šestice zcela nových dřevěných soch ozdobí v blízké době okolí Baťova kanálu. Unikátní plastiky vyrostou na pravém břehu v úseku mezi plavebními komorami Strážnice II. a Petrov a budou sloužit k propagaci místního regionu. Projekt za 400.000 korun financuje program Leader ČR prostřednictvím MAS Strážnicko. „Sochy budou ve velikostech od 70 centimetrů až do dvou metrů,“ uvedl ředitel závodu Střední Morava (Povodí Moravy, s.p.) Pavel Cenek. U plavební komory Strážnice II. tak například vyrostou „patron vodáků“ a za mlýnem ve Strážnici „vodnice“, která doplní smutného vodníka u přístavu. U hospodářského mostu ve Strážnici v její místní části Staré Město

zase půjde „babka s nůši“ na strážnické louky sbírat bylinky. Okolí čistírny odpadních vod zkrášlí „čistítek“, ale také „bobr“. V Petrově u hospodářského mostu pak bude stát „chlapec od koní, který zde rybaří“. Všechny sochy mají své místo na pozemcích, s nimiž má právo hospodařit Povodí Moravy, s.p.

Ing. Martin Zábřana
vedoucí provozního úseku
závod Střední Morava

AKTUALITY ZÁVODU STŘEDNÍ MORAVA

ODSTRANĚNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD NA DROBNÝCH VODNÍCH TOCÍCH

Od srpna do listopadu 2012 byla závodem Střední Morava Uherské Hradiště realizována druhá část akcí na odstranění povodňových škod na drobných vodních tocích, převzatých v roce 2011 od Zemědělské vodohospodářské správy. Jednalo se o následujících 5 akcí.

U provozu Uherské Hradiště byly realizovány 3 akce. Největší z nich byla oprava koryta Pohořelického potoka v k.ú. Spytihněv. V rámci této akce byla provedena oprava 2 otevřených objektů v zatrubněné části toku (sloužících k její kontrole a čištění), oprava vtokového objektu do zatrubněné části a oprava břehu včetně koruny hráze mezi korytem toku a šterkovištěm v místě narušení a přelá-

vání. Druhou akcí byla oprava koryta Burcového potoka v k.ú. Topolná. V úseku 550 m byla provedena oprava a doplnění dlažby z betonových dlaždic, včetně odstranění sedimentů a křovin z koryta vodního toku. Třetí akcí bylo odstranění nánosů a oprava koryta, včetně výškového dorovnání ohrázení vodního toku Burava v délce 540 m, rovněž v k.ú. Topolná. U provozu Zlín byly realizovány 2 akce. Byla provedena oprava koryta Přítoku 02 Bařického potoka v k.ú. Bařice. V délce 100 m zde byla provedena sanace nátrží a sesuvů břehů rovnatinou z lomového kamene, odstranění sedimentů a sesuvů a odstranění křovin z průtočného profilu vodního toku. Poslední akcí byla oprava VN Machová, kde bylo provedeno vyčištění a přespárování bezpečnostního přepadu a oprava nátrže, doplnění a oprava opevnění na pravém břehu.

Václav Dorazil
útvár TDS a projekce závod Střední

Litava, Zástřizly – Bučovice, km 54,550–34,886, oprava koryta

V rámci odstraňování povodňových škod z května a především června r. 2010, kdy došlo dne 2. 6. k vyhlášení III. stupně povodňové aktivity na významném vodním toku Litava, byla v druhé polovině tohoto roku prováděna oprava povodní poškozených úseků toku v k.ú. Zástřizly, Lísky, Vícemilice a Bučovice. Opravu prováděla firma Demont Servis, s.r.o. na sedmi úsecích, kdy celková délka opravy koryta činila 560 m. V opravovaných úsecích došlo při povodňových stavech k vytvoření rozsáhlých nátrží zasahujících do přilehlých pozemků, k vytvoření sesuvů břehů do průtočného profilu a dále k poškození popř. destrukci původního opevnění patek a svahů. Projektovou dokumentaci ke stavbě vypracovala společnost AGROPROJEKT PSO s.r.o. Brno. V rámci stavby bylo koryto Litavy uvedeno do kolaudovaného stavu. Stavební práce spočívaly zejména v odstranění nátrží, které byly zabezpečeny rovnatinou z lomového kamene o hmotnosti 200–500 kg. Poškozená kamenná dlažba patek a svahů byla

doplněna. Svahy nad opevněním byly uvedeny do původního sklonu a osety travou. Současně byly z koryta odstraněny nánosy v celkovém objemu 905 m³. Těmito opatřeními se zabránilo nejen rozšiřujícím se škodám na vodohospodářském majetku, ale předešlo se také škodám na cizím majetku, které hrozily při dalších povodňových stavech.

Za účelem odstranění povodňových škod z r. 2010 probíhají v současnosti na VVT Litava ještě další dvě významné stavby a to: Litava, Marefy, oprava koryta v ř.km 31,150–31,800, kterou provádí firma Barakstav a Litava, Slavkov u Brna – Hodějice, oprava koryta v ř.km 25,700–28,200, kterou realizuje firma Strabag.

Po dokončení těchto staveb budou povodňové škody vzniklé na Litavě v roce 2010 odstraněny.

Ing. Karel Boukal,
vedoucí provozu Koryčany

Výměna technologie spodních výpustí na VD Ludkovice a VD Bojkovice

VD Ludkovice a VD Bojkovice jsou ve správě provozu Uherské Hradiště, jsou to přibližně stejně velké přehrady a byly uvedeny do provozu koncem 60-tých let jako vodárenské nádrže.

Při pravidelných kontrolách technologie byla zjištěna zvýšená koroze potrubí spodních výpustí obou nádrží, takže při TBD v roce 2011 bylo konstatováno, že je nutná jeho výměna. Současně s výměnou vadného potrubí byla naplánována i výměna klínového šoupátka na jedné větvi za provozní uzávěr regulační a repase klínových šoupátek na druhé větvi spodních výpustí. Akce výměny technologie spodních výpustí byla zařazena do VP na rok 2012.

AKTUALITY ZÁVODU STŘEDNÍ MORAVA

Vybrané firmy zahájily práce na jaře 2012 nejprve v dubnu na VD Ludkovice a následně na VD Bojkovice potápěčskými pracemi při uvolnění česlí a osazení těsnících zátek na vtoky do spodních výpustí ze strany nádrže. Poté následovaly kompletní demontáže vadného potrubí včetně klínových šoupátek i s přírubami. Znovu použitá klínová šoupátka byla odvezena na repasi. Po provedení kontroly částí spodní výpusti, které se neměnily, bylo započato s montáží nového potrubí hlavních výpustí, nového zavzdušňovacího potrubí, nových přírub, repasovaných klínových šoupátek a nových regulačních uzávěrů s novými elektropohony, které jsou nyní ovladatelné na místě i z velínu manipulačního objektu. U VD Ludkovice bylo použito nové nožové regulační šoupě DN 600 a u VD Bojkovice nový klapkový uzávěr DN 800. Toto řešení do budoucna umožní průběžnou regulaci odtoku spodními výpustěmi při zvýšených průtocích (odkalení nádrže), takže očekáváme i zlepšení kvality vody v obou nádržích. Veškerý materiál jak demontovaný, tak i nové těžké díly byly do věže manipulačního objektu dopravovány s velkou přesností úzkým otvorem za pomoci jeřábu z koruny hráze.

Práce byly dokončeny v termínu a velmi dobré kvalitě. Toto bylo potvrzeno i provozními zkouškami, které dopadly na výbornou. Práce byly ukončeny na VD Ludkovice na konci srpna a na VD Bojkovice v říjnu 2012.

Tato akce spolu s výměnou limnigrafů a přetěsněním trhliv v betonových konstrukcích ve věžích manipulačních objektů u obou nádrží, provedených v roce 2011, přispěla k potřebné modernizaci a bezpečnému provozu uvedených vodních děl.

Ing. Pavel Mládek
vedoucí provozu Uherské Hradiště

